

R O Z S U D O K

V M E N E S L O V E N S K E J R E P U B L I K Y

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Emila Franciscyho a sudkýň JUDr. Daniely Sučanskej a JUDr. Eleny Siebenstichovej, v právnej veci navrhovateľa **S.**, zastúpeného JUDr. M., advokátom so sídlom v B. proti odporcom **1/ I.**, bývajúcemu **P.**, a **2/ Ž.**, bývajúcej v M., Š., **o určenie vlastníctva k nehnuteľnostiam**, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 18 C 48/2002, o dovolaní **L.** so sídlom v B., zastúpeného JUDr. M., advokátom so sídlom v B. proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 31. mája 2006, sp. zn. 6 Co 460/2005, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky **z r u š u j e** uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 31. mája 2006, sp. zn. 6 Co 460/2005 a uznesenie Okresného súdu Bratislava II z 11. júla 2005, č.k. 18 C 48/2002-100 a vec vracia Okresnému súdu Bratislava II na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Bratislava II uznesením z 11. júla 2005, č.k. 18 C 48/2002-100 rozhodol, že nevyhovuje návrhu obchodnej spoločnosti **L.** na zámenu účastníkov konania. Vychádzal z toho, že návrh na začatie konania podala **S.**, a obchodná spoločnosť **L.** sa procesným návrhom v zmysle § 92 ods. 2 O.s.p. domáhala vstupu do konania namiesto navrhovateľa s odôvodnením, že s účinnosťou od 5. mája 2004 vznikla uvedená akciová spoločnosť, ktorá po zrušení samostatnej organizačnej zložky Slovenskej republiky - **S.** nadobudla všetky práva a záväzky a majetok náležiaci **L.**, ktorý bol vymedzený v znaleckom posudku č. **X.** z 26. apríla 2004 a v rozhodnutí ministra dopravy pôšt a telekomunikácií č. **57** z 20. apríla 2004.

Podľa názoru súdu prvého stupňa nie je z daného procesného úkonu uvedenej obchodnej spoločnosti, ale ani zo stanoviska Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky k prechodu vlastníckeho práva na L. zrejme, na základe akej právnej skutočnosti došlo tvrdenému k prevodu alebo prechodu práv a povinností, o ktorých má súd konať. V prebiehajúcom konaní je zatiaľ otázka vlastníctva pozemkov sporná, lebo na liste vlastníctva č. X. sú ako vlastníci vedení odporcovia 1/ a 2/. Predloženým znaleckým posudkom nebol preukázaný ich prevod a nie je zrejme, či sa predmetné pozemky nachádzajú v areáli letiska alebo mimo neho. Prevod týchto práv nevyplýva ani z predloženého rozhodnutia ministra dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie obchodnej spoločnosti L. uznesením z 31. mája 2006, sp. zn. 6 Co 460/2005 uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Stotožnil sa so záverom súdu prvého stupňa, že nebolo dostatočne preukázané, či predmetom nepeňažného vkladu do uvedenej obchodnej spoločnosti boli aj vlastnícke práva k tým nehnuteľnostiam, ktoré sú predmetom sporu. Aj keď zakladateľskou listinou spísanou 26. apríla 2004 vo forme notárskej zápisnice N 153/04, NZ 35011/04 bola zakladateľom S. založená uvedená obchodná spoločnosť a do jej majetku boli s účinnosťou od 5. mája 2004 ako nepeňažný vklad vložené všetky práva a záväzky, hmotný aj nehmotný majetok zodpovedajúci účtovne oddelenej vnútornej organizačnej jednotke S. – L., predsa len nebol preukázaný vklad sporných nehnuteľností. Z ničoho preto nevyplýva, že dňom 5. mája 2004 sa uvedená obchodná spoločnosť stala účastníkom konania namiesto pôvodného navrhovateľa. V závere odôvodnenia rozhodnutia odvolací súd konštatoval, že rozhodnutím ministra dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky č. 200 z 20. decembra 2004 došlo k zrušeniu príspevkovej organizácie S. k 31. decembru 2004 a všetok jej majetok, práva a povinnosti prešli na zriaďovateľa - M., ktorý je od 1. januára 2005 právnym nástupcom pôvodného navrhovateľa, a preto s ním treba ďalej konať.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala dovolanie obchodná spoločnosť L. s odôvodnením, že jej bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Poukázala na to, že bola založená zakladateľskou listinou z 26. apríla 2004, pričom nepeňažný vklad zakladateľa tvorili práva a záväzky, hmotný aj nehmotný majetok zodpovedajúci účtovne oddelenej vnútornej organizačnej jednotke S., ktorá sa na účely zákona č. 136/2004 Z.z. o letiskových spoločnostiach a o zmene a doplnení zákona č. 143/1998 Z.z. o civilnom letectve považuje za časť podniku v zmysle Obchodného zákonníka

(§ 5 zákona č. 136/2004 Z.z.). Vlastnícke právo k celému nepeňažnému vkladu prešlo v zmysle § 7 ods. 2 zákona č. 136/2004 Z.z. na zriadenú obchodnú spoločnosť dňom jej vzniku (5. mája 2004). V danom prípade teda išlo o prechod vlastníckeho práva k celému nepeňažnému vkladu zo zákona, pričom na dovolateľku prešli aj práva a záväzky zodpovedajúce právnomu nástupníctvu v prejednávanej veci. Dovolaiteľka na základe uvedeného vyslovila názor, že sa stala účastníčkou konania na strane navrhovateľa namiesto pôvodného navrhovateľa S., ktorý definitívne zanikol 31. decembra 2004. Odvolací súd jej procesné postavenie a práva účastníka konania nerešpektoval a tým jej odňal možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Žiadala preto napadnuté uznesenie spolu s uznesením okresného súdu zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie.

Slovenská republika - M. vo vyjadrení k dovolaniu navrhla dovolaniu vyhovieť. Uviedla, že právnym predpisom rozhodným pre posúdenie, či došlo k právnej skutočnosti, s ktorou právne predpisy spájajú prechod práva, je v prejednávanej veci zákon č. 136/2004 Z.z. o letiskových spoločnostiach a zákon č. 143/1998 Z.z. o civilnom letectve (letecký zákon). Predmetom nepeňažného vkladu do letiskovej spoločnosti bola vymedzená časť podniku tvoriaca L. ako účtovne oddelená jednotka S.. V danom prípade nepeňažný vklad časti podniku bol tou právnou skutočnosťou, s ktorou právne predpisy všeobecne spájajú prechod práva, vrátane prechodu vlastníckeho práva k pozemkom.

Odporcovia sa k dovolaniu nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie proti právoplatnému rozhodnutiu odvolacieho súdu bolo podané včas (§ 240 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré ním možno napadnúť.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). V prejednávanej veci dovolanie smeruje proti uzneseniu. Dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu je prípustné, ak je napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo zmenené uznesenie súdu prvého stupňa (§ 239 ods. 1 O.s.p.) alebo ak je napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa (§ 239 ods. 2 O.s.p.), ak a/ odvolací súd v ňom vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide po právnej stránke o rozhodnutie zásadného významu, alebo ak b/ ide

o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, alebo c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky. V danom prípade dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nemá znaky vyššie uvedených uznesení, preto dovolanie podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

Dôvody prípustnosti dovolania proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (t.j. aj uzneseniu) upravuje Občiansky súdny poriadok v § 237 písm. a/ až g/. Dovolanie je podľa tohto ustanovenia prípustné, ak v konaní došlo k závažným, taxatívne vymenovaným procesným vadám (ide o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti účastníka byť účastníkom konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad nedostatku návrhu na začatie konania tam, kde konanie sa mohlo začať len na takýto návrh, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania súdom nesprávne obsadeným). Spomedzi týchto väd dovolateľka výslovne namietla vadu podľa § 237 písm. f/ O.s.p. Pod odňatím možnosti pred súdom konať v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

V spise sa na č.l. 87 nachádza procesný úkon dovolateľky zo 17. júna 2004, ktorý označila ako „vstúpenie účastníka konania v zmysle § 92 ods. 2 O.s.p.“.

Účastníkmi konania sú navrhovateľ (žalobca) a odporca (žalovaný) alebo tí, ktorých zákon za účastníkov označuje (§ 90 O.s.p.). Ak po začatí konania nastala právna skutočnosť, s ktorou právne predpisy spájajú prevod alebo prechod práv alebo povinností, o ktorých sa koná, môže navrhovateľ alebo ten, na koho boli tieto práva alebo povinnosti prevedené, alebo na koho prešli, navrhnúť, aby do konania na miesto doterajšieho účastníka vstúpil ten, na koho boli tieto práva alebo povinnosti prevedené alebo na koho prešli (§ 92 ods. 2 O.s.p.). Súd vyhovie návrhu, ak sa preukáže, že po začatí konania nastala právna skutočnosť uvedená v odseku 2, a ak s tým súhlasí ten, kto má vstúpiť na miesto navrhovateľa; súhlas odporcu alebo toho, kto má vstúpiť na jeho miesto, sa nevyžaduje. Právne účinky spojené s podaním návrhu na začatie konania zostávajú zachované (§ 92 ods. 3 O.s.p.).

Predpokladom pre vyhoviecie návrhu v zmysle § 92 ods. 2 a 3 O.s.p. je preukázanie formálnych podmienok (že nastala právna skutočnosť, s ktorou právne predpisy spájajú prevod alebo prechod práva na iného, ďalej že sa táto právna skutočnosť týka práva alebo povinnosti doterajšieho účastníka konania, že táto skutočnosť nastala po začatí konania, a napokon, že nadobúdateľ práva súhlasí so vstupom do konania, ak má nastúpiť na miesto doterajšieho navrhovateľa). V štádiu, pri ktorom súd posudzuje splnenie uvedených predpokladov, skúma tvrdenia, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť takéhoto procesného návrhu, len z hľadiska ich možnosti (spôsobilosti) vyvolať tvrdený právny účinok – prevod alebo prechod práva na iného. Osobitne treba podčiarknuť, že posúdenie toho, či k prevodu alebo prechodu práva skutočne došlo, je vyhradené až rozhodnutiu vo veci samej (pri skúmaní vecnej legitímácie účastníka konania).

V predmetnom procesnom úkone (č.l. 87 spisu) dovolateľka za právny predpis, ktorý považovala za rozhodujúci pre posúdenie otázky, či došlo k právnej skutočnosti, s ktorou právne predpisy spájajú prevod práva alebo povinnosti, označila zákon č. 136//2004 Z.z. o letiskových spoločnostiach a zmene a doplnení zákona č. 143/1998 Z.z. o civilnom letectve (letecký zákon). Podľa § 5 ods. 1 tohto zákona na založenie letiskovej spoločnosti sa použije majetok štátu, ktorý ministerstvo rozhodnutím vyjme ku dňu vzniku letiskovej spoločnosti z majetku štátu v správe S.. Súhlas na použitie majetku štátu sa podľa osobitného zákona nevyžaduje. Podľa § 5 ods. 2 tohto zákona predmetom nepeňažného vkladu do letiskovej spoločnosti je účtovne oddelená vnútorná organizačná jednotka S., vymedzená rozhodnutím ministerstva, ktorá sa na účely tohto zákona považuje za časť podniku. Podľa § 7 ods. 2 veta prvá tohto zákona vlastnícke právo k nepeňažnému vkladu prechádza na letiskovú spoločnosť dňom jej vzniku.

Pokiaľ v zmysle vyššie citovaných ustanovení došlo k vloženiu vymedzenej časti podniku tvoriacej L. (ako účtovne oddelenej jednotky S.) do majetku novo založenej letiskovej spoločnosti, bola táto okolnosť spôsobilá byť právnu skutočnosťou, s ktorou právne predpisy všeobecne spájajú prechod práva (§ 477 ods. 1 a § 487 Obchodného zákonníka). Dovolateľka vo svojom procesnom úkone podanom pred rozhodnutím vo veci samej uviedla, že došlo k právnej skutočnosti relevantnej z hľadiska § 92 ods. 2 a 3 O.s.p. a svoje tvrdenia doložila zakladateľskou listinou a príslušným rozhodnutím ministra s tým, že na ňu prešli tiež procesné práva a povinnosti v konaní, ktoré je na Okresnom súde Bratislava II vedené pod sp. zn. 18 C 48/2002. Súdny neregistroval procesné dôsledky, ktoré v danom prípade nastali

skutočnosťami, uvedenými dovolateľkou v jej procesnom úkone a neuvedomili si, že pri prevode časti podniku prechádzajú na nadobúdateľa aj procesné práva a povinnosti dovtedajšieho účastníka občianskeho súdneho konania spojené s uplatňovaním alebo bránením práv. V dôsledku toho súdy svojím postupom dovolateľke znemožnili realizáciu jej procesných práv. Dovolateľka preto opodstatnene namieta, že konanie je v dôsledku toho postihnuté závažnou procesnou vadou, ktorá vykazuje znaky odňatia možnosti pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Dovolací súd z vyššie uvedeného dôvodu dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil (§ 243b ods. 1 O.s.p.). Keďže rovnakou vadou je postihnuté aj konanie pred prvostupňovým súdom, dovolací súd zrušil aj uznesenie tohto súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 2 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znovu aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. februára 2008

JUDr. Emil F r a n c i s c y, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: